Ч. 237. Недїля 20 жовтня (2 падолиста) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полуднї.

Редакция і Адмінїстрация: улица Чарнецкого ч. 13.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш за окреме жаданє за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 в ц. к. Старостьах на провінциї
на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Ситуация парляментарна. — Справа посла Лупу. — Протест Угорщини в справі Морского Ока.

По страйковій дебатї саля парляменту опустїла; посли роз'їхали ся і аж дня 6 падолиста зійдуть ся знову на засїданє, але всї, коли не з обавою, то в великою цїкавостию, що тепер буде. Глухі вісти ходять, що коли би парлямент показав ся і дальше нездібним до роботи, то правительство готове єго розвязати, а навіть — як говорять ті, що чують як трава росте — октроювати (накинути) нову конституцию. Здає ся однак, що се єсть лиш обава тих, котрі самі то видять і чують, що з такою роботою, як дотеперішна в парляментї, не дійде ся до кінця. — Віденьскі ґазети кажуть, що в слїдуючім тиждни розпічне ся дебата над заявами президента мінїстрів др. Кербера і по всїй імовірности прибере великі розміри, бо мало що не всї партиї возьмуть в нїй участь. Чи потому прийде під нараду предложенє о континґентї рекрутів, ще не знати. Свого часу — каже „Deutsches Volksblatt“ — Всенїмцї і ческі радикали противили ся тому, щоби се предложенє без першого читаня передати дотичній комісиї. Отже підчас послїдного засїданя вели ся переговори зі Всенїмцями і пос. Шенерерови сказано, що всї прочі партиї згодили ся на то, щоби се предложенє передати комісиї без першого читаня. Відтак прийде на порядок дневний перше читанє закона прасового і мабуть піде гладко, а по тім палата приступить до першого читаня прелїмінаря державного. Зачувати також, що правительство хоче в найблизшім часї предложити палатї послів проект закона о заосмотреню на случай калїцтва і старости.

В середу відбували ся наради поодиноких проводирів партий з президентом мінїстрів. При тім порушено питанє, длячого правительство напирає на залагодженє предложеня о рекрутах і чи нема може наміру по ухваленю сего предложеня відрочити палату послів на довший час. Президент мінїстрів — як каже згадана ґазета — дав на то таку відповідь, що з неї виходить, що нема зовсїм наміру відрочити парлямент, скоро би мерито268ричні наради заступлено пильними внесенями. — Ческа „Politik“ каже, що суть три проекти, щоби удержати парлямент в руху: перший проект: розвязанє палати послів; другий проект: утворенє коаліциї лївиці і польского клюбу, при чім згадують найчастїйше імена панів Бернрайтера і Мадейского, а третий — утворенє з правительства і лївиці більшости готової до роботи. На то каже Deutsches Volksblatt: Найважнїйше в тій вісти то заплата від рядка, яку дістає дописуватель „Politik-и“.

N. W. Abendblt доносить: Як довідуємо ся, найвисший трибунал на засїданю з дня 31 жовтня зніс зарядженє слїдства дисциплїнарного против посла Лупу, а то з тої причини, що згаданого посла не переслухано, а поручив висшому судови краєвому у Львові, щоби відступив акти прокуратори державній зі взгляду на карідостойність фактів, які приписують послови Лупу.

З Відня доносять, що президент мінїстрів Сель вислав до президента австрийских мінїстрів дра Кербера ноту, в котрій подає до відомости австрийского правительства протест Угорщини против передчасного обнятя в посїданє Морского Ока признаного Австриї мировим судом в Ґрацу. В нотї тій зазначено, що Угорщина доти числить на удержанє status quo, доки не настане виконанє вироку у відповідній формі. До того часу буде угорске правительство уміло відперти кожде діло, стремляче до обнятя в посїданє терену, котрий доси був спорним.

4)

ТОРНІСТРУ на ПЛЕЧІ!

(З француского — І. К. Гісмана.)

(Конець).

Другого дня постановив я з Францом, втечи знову через мур. О означеній годинї волочимо ся вже в тій околици; але двері були зачинені.

— Тим гірше — каже Франц — і звертає ся до головної шпитальної брами. Я слїдую за ним. Сестра одвірна питає, куди ми йдемо.

— На інтендантуру.

Двері отвирають ся, ми на свободї.

Коли ми на великій торговици, напротив церкви, оглядаємо ориґінальну скульптуру, замічаю, як якийсь грубий панок, з червоним та повним лицем місяця і стернистими білими вусами, приглядає ся нам здивовано. Ми дивимо ся єму зухвало в очи і йдемо дальше. Франц умирає від спраги, і так ми вступаємо до каварнї. Коли я випорожнив до половини мою філїжанку мокки, паде мій зір на якусь часопись, і я находжу там імя, що застановило мене поважно. Особа, котра се імя носить, я не знав, але відкрив в собі давно затерті споминї. Пригадав собі, що один з моїх приятелїв мусїв мати в Евре високо поставлених свояків.

— Я мушу з ним конче говорити, — кажу до Франца, і питаю властителя каварнї про єго адресу. Він не знає; я йду дальше і питаю всїх пекарів та різників, що мене стрічають. Цїлий сьвіт їсть мясо і хлїб; неможливо проте, щоби бодин з них не знав адреси пана Фрешед. Вкінци знаходжу єї дійсно, вичищую собі щіткою сурдут, купую чорний кават та пару рукавичок і дзвоню легко в брамі дому, котрого черепяний дах виходить на сонішний парк. Слуга впроваджує мене. Пан Фрешед вийшов, але панї Фрешед дома. Чекаю кілька хвилин в сальонї, портиєра розділяєсь і входить стара дама. Виглядає так любязно, що я успокоюю ся. В коротких словах звіщаю їй мої бажаня.

— Мій пане, — мовить она з приязною усьмішкою, — про вашу родину чувала я часто. Менї здаєсь, що в послїдній моїй подорожи до Парижа я навіть бачила вашу добродійку маму, панюЛезо, витайте-ж щиро!

Розмовляємо довший час; пляма на моїй шиї, котру я старанно укриваю ковнїрцем, трохи мене непокоїть. Панї Фрешед пробує жертвувати менї гроші, що я відклоняю з подякою.

— Але, — говорить она наконець, — я бажаю щиро помочи вам в якімнебудь напрямі; що можу для вас учинити?

Відповідаю:

— Ласкава добродійко, колиб вам удало ся, відослати мене до Парижа, то зробили би для мене велику прислугу. Комунікация під сю пору — коли вірити часописям — вже привернена. Оповідають о новім замаху стану, чи там упадку цїсарства; я дуже тужу за мою матерню, а понадто не дуже рад, коли мали б прийти сюди Прусаки, дати себе полонити.

Підчас сеї розмови приходить домів пан Фрешед. Дзома словами є повідомлений про всьо.

— Коли-б ви схотїли піти зі мною до шпитального лїкаря, — каже він до мене, — годї час гайнувати.

До лїкаря, мій Боже, чим оправдаю перед ним мій недозволений вихід? Але я не смію перечити; слїдую за моїм протектором і питаю себе заєдно: як се скінчить ся? Приходимо, лїкар приглядає ся менї з журною міною. Я не даю єму отворити уст і з надмірним богатством слів виводжу жалобну піснь про моє сумне положенє.

Також пан Фрешед забирає слово і просить для мене о двомісячний урльоп.

— Сей пан, своєю дорогою, достаточно недужий, щоби потрібував двомісячного відпочинку, — думає лїкар — а коли мої товариші та пан ґенерал подїлять мій погляд, може він в кількох днях опустити Евре.

— Дякую вам, пане доктор, — відповів пан Фрешед — нинї вечером я сам поговорю з ґенералом.

Ми находимо ся на улици; я видаю вітхнене полекші, стискам руку честному добродїєви, що так живо мною заопікував ся і гоню до Франца.

Лишає ся нам часу, щоби як раз зайти до дому; дістаємо ся до брами шпиталю. Франц дзвонить; я поздоровляю сестру. Она задержує мене.

Рускі путники в Римі.

„Руслан“ одержав таку звістку про гостину руских путників в Римі:

Дня 27 жовтня були рускі путники на послуханю у Св. Отця. Під проводом ВПр. Митрополита Шептицкого і Пр. Епископа Чеховича прибуло більше як 100 путників, крилошан, сьвящеників і сьвітскої інтеліґенциї (між тими кільканайцять женщин) міщан і селян з жінками до Ватиканьскої палати о год. 11 і зібрали ся в одній з ґалерий (просторі поздовжні салї) та заняли єї передну часть. Дальше були уставлені инші ювилейні депутациї. О годині —11 внесено в супроводі приналежної сьвіти і численної асисти Сьвятого Отця в sedia gestatoria. Коли Св. Отець вступив до лектики, поблагословив всїх присутних, а усївши, приняв привіт ВПреосьв. Митрополита і Епископа, почім ношено Єго попри путників рядом уставлених попід обі стіни поздовжної ґалериї. Впр. Митрополит представляв кождого з путників Св. Отцю, котрий ласкаво розмавляв і кождому уділяв свого благословеня. Коли Св. Отця обнесено обидвома боками, вернув знов до передної части ґалериї і над всяке сподіване доносним голосом відсьпівав благословенє для путників, на що сьпівом відповідали присутні латинь. сьвященики инших ювилейних депутаций. Опісля Св. Отець ще раз окремо уділив загального благословеня руским путникам, котрі відсьпівали Св. Отцю гармонїйно „многая літа“. З особлившою радостию пригортав до себе Св. Отець питомців руской колеґії, котрі перший раз були на послуханю, як і наших міщан і селян. Все те зробило на путників вельми піднесле і трогаюче вражінє, особливо, коли Св. Отець при кінци підніс ся з лектики і взнесши руки в гору, молив сьпівом у Всевишнього благословеня для всїх.

Путники звідували перед тим і опісля всі достопамятности столиці християньства, причім Впреосьв. Митрополит все поясняв і неутомимо опроваджував всїх по всїх замітних місцях.

Сьв. Отець виглядає здорово і всім вельми живо інтересує ся.

Новинки.

Львів дня 1 го падолиста 1902.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував канцелїстів Намістництва: Петра Гоффмана, Едварда Шампулю, Александра Солтиса, Антонїя Новаковского і Казимира Міовчиньского секретарями повітовими, а асистента рахункового ц. к. краєвої дирекциї скарбу Ігнатия Сьляского і канцелїстів судових: Кароля Длуґошевского, Ґвідона Домічка, Івана Мезіма і Альфреда Станкевича канцелїстами Намістництва.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пінїньский виїхав на задуший день до Грималова, в наслідок того в неділю не буде уділяти звичайних авдиенций.

— **Членом ради повітової** в Станиславові вибрала Рада міста Станиславова на onoгдашнім засїданю на місце бл. п. дра Конкольняка, радника судового п. Мандичевского.

— **Важне для катихитів і тих, що учать релїґії в народних школах.** Третю часть практичного провідника для катихитів, в котрій пояснює ся наука релїґії для 5 і 6 степеня зглядно для 3 і 4 кляси народних шкіл, можна набути в книгарнях ім. Шевченка і Ставропиґійскій у Львові по ціні 2 К 40 сот., з почтовою пересилкою о 20 сот. більше. Першу і другу часть тої книжки можна набути рівнож в згаданих книгарнях по ціні 2 К 40 сот., а з пересилкою почтовою о 20 сот. більше.

— **Церковні інвентарі.** Митрополичий ординарият візвав підвластне собі духовеньство, щоби уложило інвентарі церков, церковних, приходских і деканальних бібліотек і т. д. В розпорядженю вказано докладно, як мають уложити ся такі інвентарі, щоби містили докладні описи всїх церков і каплиць зі всїми їх приналежностями, кілько прим. дзвонів, церковних риз, параментів, церковного майна, богослужебних фондаций, приходских і других церковних домів з економічними будинками, садами, городами, метрикальних книг, бібліотечних і канцелярийних шаф і т. д. Такі інвентарі мають предложити ся найдальше до дня 1 мая 1903 р.

— **Осторога.** В послїдних часах почала ся підпольна робота еміґрацийних наганячів на річ еміґрациї до полудневої Африки. Власти остерігають перед сею еміґрациєю, бо она є рішучо найнекористнїйша для наших людий, що не знають англійскої мови анї не в силї зааклїматизувати ся в полудневій Африці. Крім того іміґрация до анґлійских посїлостий ограничена, бо місячно впускає ся там лише по 20 осіб неанґлійских підданих, а прочі приїзші мусять ждати в портах, поки не прийде на них черга вибрати ся в глубину Африки. Найчастїйше буває так, що еміґранти протративши гроші в портах, вертають шупасом до рідного краю.

— **Огні.** Дня 13-го жовтня с. р. о 1 год. по полудни вибух огонь в хатї господаря Івана Качмаря в Кобильници волоскій, повіта яворівского і знищив хату, стайню, комору та всю знадобу загальної вартости 800 К. Шкода не була обезпечена. Причиною огню було то, що 4-лїтний синок Івана, лишений сам один з півторалїтним братом, бавив ся сїрничками; менша дитина, що спала на печи, удушила ся від диму. — В ночи з дня 25 на 26 с. м. около 3-ої год. вибух огонь на фільварку Соломона Люкачера в Білій під Чортковом і знищив стодолу, 3 шопи і цїлий сегорічний добуток вартости 23.000 корон. Причина огню незвістна. Шкода була обезпечена.

— **Вибухи вульканїчні і землетрясеня.** З Ґватемалї доносять, що там недавно тому на-

---

— Чи не говорили ви менї рано, що йдете до інтендантури?

— Не инакше, сестрице.

— Ну отже, пан ґенерал вже пішов. Ідіть до директора і до сестри Ангелики, они ждуть на вас. Там мусити пояснити ціль ваших відвидин в інтендантурі.

З мінами грішників ідемо сходами до спальної салї. Сестра Ангелика дожидає мене і говорить:

— Сего я нїколи не надіяла ся. Вчера і нинї бігали ви по цілім місті, і хто знає, яке житє вели!

— Алеж сестрице, що ви думаєте про нас? — сказав я.

Она глянула на мене так остро, що я не сьмів промовити більше слова.

— На всякий случай, пан ґенерал стрічав вас нинї на торговици — говорила она дальше. — Я не вірила, що ви віддалили ся, і глядала вас по цїлім шпитали. Пан ґенерал не помилив ся, вас не було. Він питав ся за вашим іменем, я назвала одного з вас, вагала ся назвати другого, — але очивидно се не було добре, бо ви не заслугуєте на ніякі зглядн.

— О, як безконечно я для вас вдячний, сестро!....

Але сестра Ангелика не слухала мене, она обурювала ся моїм поведенєм. Я не пробував навіть боронити ся, і мовчав.

Між тим покликали Франца до директора, а що він у лїкаря та сестер задля свого шуткованя не був люблений, звіщено єму, що найблизшого рана мусить вертати до свого полку.

— Дївчата, у котрих ми вчера снїдали, зрадили нас — говорив він люто, — директор менї се оповідав.

Коли ми проклинали образи дівчат, не могли собі дарувати нашого зрадливого одягу, розносить ся вість, що цїсаря взято до неволї, а в Парижи проклямовано републику. Даю старому післанцеви, що в шпитали мав право коли небудь входити і виходити, одного франка і прошу, щоби приніс менї найновійше число „Gaulois“. Вість справдила ся. Шпиталь ликує! Бадінґе упав! Нарештї! Найвисший час, тепер війнї конець.

Друго дня стискаю Франца; він від'їзджає.

— До скорого п бачeня в Парижи! — кличе він до мене, замикаючи браму.

Ах, що то були за днї, які тепер слїдували! Що я не витерпів, сам один! Неможливо видобути ся зі шпиталю! Сторожа патрулює в мою честь цїлий день перед дверми. Проте я мав силу, держати ся бодро, і проходжував ся як спійманий, хищний зьвір по клїтці.

Так минуло дванайцять днів. Я знав мою вязницю до найдальшого кутика, місця порослі мохом та зїлєм по мурах, попукану стїну, що сильно похилила ся. Відраза обняла мене до коритара, до ліжка, що роздусило ся на старий лахман, до біля заносячого брудом. Я жив цїлком відокремлений, не говорив з нїким слова, тручав на подвірю кременї ногою поперед себе, блукав бездушно від сціплених жовтим цементом високих мурів до порослих деревами місць, від входової брами аж в гору на перший поверх до мого леговиска і знов долів до кухнї, де червоний блеск мідяної посуди падав на зблеклї стїни. З розпуки я гриз пальцї, глядів, як приходили і виходили вояки та цивільні люди, котрих тяжкі кроки дуднїли глухо в пивници.

Гадка, о скілько мож швидше видобути ся з тої страшної вязниці, не виходила менї з голови. Також мав я клопоти грошеві. Моя мати післала менї до Дінкірхен, де я імовірно мав находити ся, сто франків. Але ті гроші не вистарчали менї. Я бачив вже, як зближає ся хвиля, де менї забракне гроша і на тютюн і на папір.

Так минали днї. Фрешеди мабуть забули на мене; я вязав їх мовчанку з моїми прогульками, про котрі они після всякої імовірности мусїли довідати ся. Вскорі прилучили ся до всего того ще страшенні болї; наслїдком лихого харчу та гулятики дістав я запаленє кишок. Я страждав так дуже, що страхав ся не видержати моєї подорожі, то проте побоюючись, щоби лїкар не приневолив мене до довшого побуту в шпитали, я таїв мої терпіня. Лишив ся кілька днів в ліжку а коли спостеріг, що моє знесилле через се лиш змагає ся, я підвів ся і пішов на подвірє. Сестра Ангелика не говорила слова зі мною і коли она вечером з відверненими очима, щоби в темнотї не бачити жевріня моєї папіроски, обходила спальню та коритар, перейшла попри мене холоднокровно і рівнодушно.

Одного рана тягав ся я з лавки на лавку по подвірю, і тодї знайшла она нечайно мене таким блїдим та зміщаним, що не могла здержати ся від дрогненя, повного співчутя. Після єї відвидин в спальни, які я спертий на подушку слїдив з широко отвертими очима, побачив я при синявім сьвітлї місяця, як заднї двері отвирають ся ще раз і сестриця Ангелика іде до мене. Єї струнка стать являла ся на переміну вкритою то срібним блеском, то чорною крепою, відповідно до сего, як переходила в сьвітлї місяця або в глубокій тіни муру. Она усьміхнула ся лагідно і сказала:

— Завтра рано оглянуть вас лїкарі. Я говорила нинї з панею Фрешед і дуже можливе, що до двох або трех днів вас відпустять до Парижа.

Я ворухнув ся в ліжку, черти мого лиця засияли, я був би дуже радо вискочив і став сьпівати; таким щасливим не був я нїколи.

Другого дня я здвигаю ся, одіваюсь і прямую до салї, де відбували ся збори лїкарів та офіцирів.

Все більше і більше зносили вояки людскі тїла, продіравлені кулями. Ґенерал чистив собі нігтї на лївій руцї, оберст навівав кусником паперу собі воздуха, а помічні лїкарі балакаючи, опукували тїла. Вкінци прийшла черга на мене; оглядають мене від голови до стіп, обмацують моє як бальон набренїле тїло і уділяють менї шіснайцятьдневу відпустку для поратованя здоровля.

Так вкінци побачу дорогу маму! Знайду опять мої річи, мої книжки! Я не чую більше пекучих болїв моїх внутренностий і як коза скачу по всїх стромах.

Звіщаю мою родину про радістну новину. Мати пише лист за листом і дивує ся, що я не прибуваю. Ах, моє подане о відпустку му-

став був вибух вулькану Санта Марія, а гук підземний і землетрясене були так сильні, що було чути на 150 миль далеко. Лява і попіл знищили великі простори плянтаций кави. — З Мартиніки доносять, що там минувшої суботи був знову страшний вибух вулькана Пеле. Одно село вибух таки зовсім здув з землі, а два зовсім знищив. Згинуло 300 людий.

— Як Турки уміють роздобути гроші. Правительство турецке постановило змобілізувати часть войска, котре має бути вислане против ворохобників, і скликало також всіх резервістів солуньского полку піхоти. Але на похід хоч би й против повстанців треба гроший. Але звідки їх взяти, як в касі нема? Турецкі команданти уміють собі на то порадити. Всіх резервістів, що жиють в Солуни, скликано оногди на означену годину до касарні, нїби то, щоби їм подати до відомости якесь розпорядженє, а коли вже всї були разом, тогди їх замкнено і сказано їм, що мусять до 24 годин іти в похід до Македонії. Хто хоче, може однакож увільнити ся, але мусить зложити 50 турецких фунтів. Зараз знайшло ся 80 таких резервістів і так до каси баґаліону вплинуло до слїдуючого дня 4000 фунтів, що значить 86.000 корон. Так само роблять Турки також і у війні, але тогди окуп єсть вже значно висший.

Телеграми.

Відень 1 падолиста. При тіснійшім виборі посла до сойму з громад сїльских в Бадені під Віднем побідили знову антисеміти, і так всі 21 мандатів з курії громад сїльских здобула партия християньско-социяльна.

Порто Феррайо (на острові Ельба) 1 падолиста. Пароход „Марія Стефанія“ з Ґенуи, згорів коло Вадо разом з набором нафти. Залога і подорожні виратували ся.

Ялта 1 падолиста. Цар Николай приймав вчера вечером надзвичайне турецке посольство а відтак в часї пира вніс тоаст в честь султана.

Ратисбона 1 падолиста. Арештований тут перед осьми днями, внаслїдок гончих листів висланих з Лїнца, якийсь др. Газе зажив у вязници отрої і вскорі опісля згинув.

Йоганнесбурґ 1 падолиста. Кількох бурских командантів і кількох офіцирів анґлійских а крім того около тисяч вояків предложило анґлійскому правительству свої услуги у війнї в краю Сомалїв.

Господарство, промисл і торговля.

— Ціна збіжа у Львові 31 жовтня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·30 до 7·50; жито 6·25 до 6·40; овес 5·80 до 6·00; ячмінь пашний 5·10 до 5.40; ячмінь броварний 6·50 до 6·00; ріпак 9·50 до 9·75; льнянка 3·25 до 3·75; горох до вареня 7·— до 9·50; вика 4·50 до 5·00; бобик 5·10 до 5·40; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 5·75 до 6.25; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 60·—; конюшина біла 75·— до 95·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка 22·— до 26·—. —

Надіслане.

— Движиму азбуку, або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня, видану через п. Гр. Блїя до ужитку в школах народних, набути можна в **краєвій витвірчо-гандлевій Спілцї приборів шкільних у Львові, ул. Панька ч. 21** по зниженій цїні 8 К за комплет.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Крехов[illegible].

сять ще в Руан переглянути. По пятьох днях оно приходить назад; всї формальности переведені; глядаю сестри Ангелики і прошу, щоби позволила менї вийти годину скорше, а то подякувати Фрешедам за їх доброту зглядом мене. Моїй просьбі вволено і я спішу до тих чесних людий, що прииневолили мене ще взяти 50 франків та шаль на дорогу. Дістаю сьвідоцтво від інтендантури, вертаю до шпиталю і маю лише кілька минут. Удаю ся до сестри Ангелики в городї і говорю цїлком зворушений:

— Ах, люба сестро, я вже відїзджаю; як зможу колинебудь вам відвдячити ся!

Ловлю єї за руку, котру она хоче сховати, і несу до уст. Она червоніє.

— Будьте здорові, — прошептує она, а грозячи пальцем додає — будьте мудрі і не робіть знов по дорозї дурниць.

— Ах, не бійте ся, сестро, я вам прирікаю.

Година відходу ударяє, брама відчиняє ся, я впадаю на дворець, скачу до купе, поїзд відходить — я опустив Евре.

Купе наповнене до половини, але я щасливим случаєм дістаю ще куток. Виставляю з вікна ніс, бачу кілька стятих дерев, кілька горбів в дали і великий міст, що веде через багно. Сонце відбиває ся в єго калюжах. Все те не розвеселює. Сиджу карачки в моїм кутї, гляджу від часу до часу на мигаючі стовпи телеґрафічні, аж поїзд стає. Подорожні висїдають довкола, двері замикають ся, відчиняють ся знову і впускають хорошу женщину.

Коли она сїдає і порядкує свою одіж, я придивляю ся чертам єї лиця під серпанком. Она чудова з єї голубими як небо очима і пурпурово червоними губами, з єї білими зубами та жовтими як кукуруза волосєм.

Починаю розмову; она зове ся Реґіна і вишиває цьвіти; балакаємо з собою приязно. Нагло она блїдне і мліє; відчиням вікно і піднощу їй до носа флякон кольоньскої води, який я взяв собі з Парижа на всякий случай. Она дякує менї, — „нїчо не було“ говорить, кидає ся на мою торністру і пробує спати.

На щастє ми самі в купе, але стїна, що дїлить нас від другух, висока до половини людского зросту, і тому видно а особливо чути крики та сьміхи селян і селянок з сусїдства. Я мав охоту прочухати їх, тих дурнів, що спиняли їй сон; але вдоволив ся підслухуванєм їх полїтичних замїток. Вскорі маю того до волї і затикаю собі уха. Однак замітку шефа послїдної стациї: „До Парижа не дістанете ся, рута в Монт перервана“, чую виразно. Отвираю очи і моя сусїдка також не спить; хочу заощадити їй свою обаву; розмовляємо півголосом; она оповідає менї, що має зійти ся в Севр із своєю матїрю.

— Але — замічаю я — поїзд не наспіє перед 11 годиною вечером до Парижа; ви станете там ледви рано, щоби добити ся на другий берег місця переправи.

— Що я пічну, як мій брат там не явить ся?

О горе! Я брудний як посмітюх і терплю сильні болї жолудка. Нема проте гадки, щоби я завів єї до свого кавалєрского господарства, а понадто радби я побачити маму як найскорше. Що робити?

Приглядаю ся Реґінї трівожно і ловлю єї за руку. В тій хвили поїзд зміняє напрям, стрясенє подає єї наперед, наші уста зближають ся, доторкають ся і я притискаю мої губи кріпко до єї. Она червоніє. Боже великий! Єї уста ворушать ся поволи; она віддає менї поцїлуй. Дрощ пробігає мене при дїткненю єї жарких губ.

Ах, сестро Ангелико, я вже нїколи не поправлю ся!

Стогнучи, точить ся поїзд дальше; не звільняючи свого розгону, вїзджає цїлою парою до Монт; моє побоюванє було безосновне; дорога вільна. Реґіна закриває очи, єї голова спадає на мої рамена, єї буйні кучері доторкають ся мого вуса та уст. Обіймаю єї стать і потискаю лагідно.

Париж вже недалеко, минаємо фабрики і машинові доми. Вкінци поїзд остановляє ся і ми віддаємо наші білети. По зрілій розвазї я рішив ся, взяти Реґіну, скоро єї брат не явить ся на двірци, до свого кавалєрского помешканя. Ми висїдаємо — єї брат стоїть.

— За пять днів — шепче она із секретним поцїлуєм до мене. І хороша птичка улїтає.

За пять днів я лежав поважно хорий в лїжку, Пруси заняли Севр. Я не побачив єї більше нїколи.

Великий розстрій пригноблює мене і я видаю глубоке зітхненє. А пресцї не була пора смутити ся. Кидаю ся до дорожки, опинюю ся вскорі перед домом матери, ступаю сходами в гору, чотири ступні нараз, і дзвоню нетерпеливо. Отвирає дівчина:

— Молодий пан! — кричить пискливо і спішить принести моїй матери радістну вість. Тота кидає ся блїда на мене, обіймає мене, приглядає ся від голови до стіп, відступає крок вспять, щоби приглянути ся менї на ново і замикає мене ще раз раменами. Тимчасом дівчина грабила спижарню!

— Певно голодні, пане Евґен!

Чи я голодний! Пролигую всьо, що менї дають, виливаю вино шклянками від води. Сказати отверто: я сам не знаю, що їм, що пю.

Вкінци йду до свого мешканя положити ся. Находжу комнату точно таку саму, яку опустив. Одушевлений бушую по нїй, сїдаю на крісло і приглядаю ся нїмо та щасливо своїм книжкам та річам. Починаю роздівати ся, купаю ся і тішу ся гадкою, що від місяців у перве можу знов з чистими ногами та нїгтями спати на чистій постели. Кидаю ся на гнучкий матерац з пружинами, загрібую голову в пірю, закриваючи очи і пливу з розпущеними вітрилами в країну сну.

Франц являє ся менї, як закурює велику, деревляну сиґарницю, сестра Ангелика, як глядить на мене з тихою сердитостию, а вкінци Реґіна. Она приходить до мене, я зриваю ся, зову себе дураком і загрібую ся в подушках на ново. Але приголомшені на хвилю болї відзивають ся опять, тепер, бо нерви менше напружені, і я потираю собі легко тїло. Я дома! У своїй власній комнатї!

Треба прожити безпутні тарапати пільного табору та лазарету, щоби достаточно оцінити вартість умивальні і чистоту деяких місць!

ІНСЕРАТИ.

МІД десеровий сьвіжий куракційний, з власної пасіки, 5 клгр. 6 К 60 с. franco. Корінезич, ем. учит. Іванчани.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимае пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій агенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижднєвника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

„FOTOGRAFISCHE MITTHEILUNGEN“ едина богато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 фениґ. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

Дуже величавий
образ комнатний
представляючий
„ПРИЧАСТЄ“
мальований артистом Єзерским
в природних красках.
Величина образа 55×65 цтм.
Ціна образа **6 корон** разом
з почтовою пересилкою.
Набути можна у
Антона Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

Інсерати
(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх иньших часописий принимае виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,
принимае оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продае **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель францускиій).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).